

**Posudek školitele na disertační práci: „NEUROIMUNITNÍ A ENDOKRINNÍ KORELÁTY STRESOVÉ ODPOVĚDI A DISOCIACE U AFEKTIVNÍCH PORUCH“
autora MUDr. Gustava Bízika**

Hlavní téma disertační práce je zaměřeno na výzkum vlivů stresu na imunitní a endokrinní procesy. V teoretické i empirické části jsou hlavním tématem k němuž práce směřuje některé charakteristické změny, při nichž vliv stresu může vést k poruše „normálních integrovaných funkcí paměti, vědomí nebo identity“ a disociativním symptomům. Některé studie uvádějí, že tato porucha má za následek také fyziologické přetrvávání negativních emočních procesů, které byly sledovány v mnoha výzkumných studiích jako jedna z příčin závažných poruch nejen psychických, ale také somatických, které se významnou měrou projevují u pacientů s depresivní poruchou. Autor se v tomto kontextu zajímavou a detailní formou zabývá také procesy sumace těchto stresových a některých dalších vlivů, které jsou v moderní literatuře studovány pod označením „allostatic load“. Předložená disertační práce se zaměřuje na analýzu procesů, které k těmto typickým imunitním a endokrinním změnám vedou a předkládá velmi kvalitní přehled ze stávající odborné literatury, na který v dalším textu navazují dvě empirické studie.

První empirická studie vychází z poznatků týkajících se některých vztahů mezi změnami prozánětlivých cytokinů ve vztahu k depresi. Tato studie se zaměřuje na vztahy mezi imunitní odpovědí ve vztahu k sérovým hladinám tumor nekrosis faktoru alfa (TNF- α) a psychologickou odpovědí na stres zjišťovanou v souvislosti s disociativní symptomu a také ve vztahu k symptomům deprese. Hlavní výsledky tohoto empirického výzkumu ukazují na to, že TNF- α , který je jedním z hlavních faktorů v patogenezi depresivní poruchy podle tzv. „cytokinového modelu deprese“, vykazuje velmi významný vztah k symptomům psychické a somatoformní disociace a také k dalším symptomům vztahujícím se k traumatickému stresu. Tento poznatek ukazuje na významnou roli TNF- α ve vztahu k disociativním procesům u depresivní poruchy. Výsledek této empirické studie je originální ve světové literatuře a článek dokládá výsledky, které nebyly v jiných studiích dosud publikovány.

V další empirické studii autor ukazuje na významný vztah psychických disociativních symptomů k sérovým hladinám prolaktinu a kortizolu. Tyto výsledky jsou v souladu s dosavadními poznatky, které poukazují na souvislosti mezi zvýšenou hladinou prolaktinu a pasivní odpovědí na stres. Další výsledky této studie také ukazují, že somatoformní disociace, která představuje formu pasivní odpovědi na stres, vykazuje souvislost se snížením hladiny kortizolu.

V závěru práce autor uvádí, že ačkoliv z těchto nálezů nelze zatím vyvozovat klinicky aplikovatelné závěry, výsledky těchto empirických studií dokládají nové poznatky, které ukazují na významnou úlohu TNF- α , prolaktinu a kortizolu v patogenezi disociativních procesů u depresivní poruchy.

Jako celek dizertační práce představuje kvalitní přehledovou část, která byla již z části publikována jako článek v Harvard Review of Psychiatry. Tato přehledová část je smysluplně provázána s novými a ve stávající odborné literatuře originálními empirickými výsledky. Výsledky obou empirických studií byly rovněž publikovány a to v časopisech Neuropsychiatric Disease and Treatment a v Medical Science Monitor.

Tato disertační práce je hodnotným vědeckým příspěvkem ke stávající literatuře, který odpovídá požadavkům kladeným na dosažení hodnosti PhD a proto ji doporučuji k obhajobě.

Petr Bob